

Kasmet vis daugėja sergančiųjų virusinėmis žarnyno infekcijomis

Lietuvoje kasmet užregistruojama apie 20 tūkst. susirgusiųjų ūminėmis žarnyno infekcijomis, iš jų – apie 10 tūkst. virusų sukeltų infekcijų atvejų. Daugiau nei 80 proc. tokių ligonių yra kasmet gydomi ligoninėse. Kadangi sergantys lengva ligos forma dažniausiai medicinos pagalbos nesikreipia, tikras susirgusiųjų mastas nežinomas.

ULAC pažymi, kad dėl mažos užkrečiamosios dozės ir visuotinio imlumo šios infekcijos greitai plinta šeimose, vaikų ugdymo įstaigose, socialinės globos įstaigose, stacionariose asmens sveikatos priežiūros įstaigose.

Efektyvių prevencijos priemonių šioms infekcijoms valdyti nėra. Ypatingą dėmesį **rankų higienai** ir **pa viršių valymui bei dezinfekcijai** reikėtų skirti susirgusiojo šeimoje, vaikų ugdymo įstaigose, socialinės globos įstaigose, ligoninėse.

Ikimokyklinio amžiaus vaikai rankų plovimo metu turi būti prižiūrimi suaugusiųjų (auklėtojų). Kūdikių rankos plaunamos suaugusiųjų rankų plovimui skirtoje praustuvėje arba valomos drėgna servetėle ir nusausinamos popieriniu vienkartinio rankšluosčiu.

Rankų nusausinimui rekomenduojamos vienkartinio naudojimo priemonės. Daugkartinio naudojimo rankšluosčiai nerekomenduojami, nes padidina riziką pakartotinam rankų užteršimui.

Sveikatos specialistai rekomenduoja atlikti nuolatinį valymą ir dezinfekciją ligonio gyvenamajame būste ir taip sunaikinti užkrečiamųjų ligų sukėlėjus, kuriuos sergantysis arba ligų sukėlėjų nešiotojas išskiria į aplinką:

- Kuo anksčiau susirgusįjį atskirti (izoliuoti) nuo sveikųjų šeimos narių, išskiriant jam atskirą kambarį arba vietą kambaryje.
- Patalpą, kurioje yra ligonis, vėdinti kuo dažniau.

- Ligonis ir jį slaugantys asmenys turi kruopščiai plauti rankas.
- Ligonis turi naudoti atskirą rankšluostį, valgymo indus, vaistų indus ir kitus slaugos daiktus. Šiuos daiktus geriau laikyti ligonio kambaryje tam skirtoje vietoje (spintoje, stalčiuje). Ligoniui skiriama atskira lovos patalynė, skalbiniai. Šie daiktai laikomi ir tvarkomi atskirai nuo kitų šeimos narių naudojamų daiktų. Jei ligonis vemia, viduriuoja ir bute nėra kanalizacijos, reikia išskirti atskirus indus šių sekretų ir ekskretų rinkimui ir nukenksminimui.
- Nešvarūs ligonio baltiniai, lovos skalbiniai surenkami (kuo mažiau juos purtant) į atskirą maišą ir iki skalbimo laikomi ir skalbiami atskirai nuo kitų šeimos narių skalbinių. Užterštą kūno skysčiais tekstilę skalbti ne žemesnėje nei 60 °C vandens temperatūroje automatinėse skalbyklėse.
- Ligonio kambarys ir bendro naudojimo patalpos valomos drėgnu būdu ne mažiau kaip 2 kartus per dieną.
- Aplinkai valyti ir dezinfekuoti naudojamos šiluminės (karštas vanduo) ir cheminės priemonės (buitinės valymo arba dezinfekuojančios valymo priemonės). Buitinės valymo arba dezinfekuojančios valymo priemonės gali būti naudojamos patalpoms, valgymo indams valyti / dezinfekuoti (pvz., šilti muilo, geriamosios arba kalcinuotos sodos (20 g 1 litrui vandens) tirpalai arba specialios buitinės patalpų, indų valymo arba dezinfekuojančios valymo priemonės). Ligonio valgymo indai, įrankiai plaunami karštu vandeniu ir nuriebinančia priemone, pvz., soda arba buitiniu dezinfekuojančiu indų plovikliu ir džiovinami sudėti vertikaliaje padėtyje.
- Cheminės dezinfekcijos preparatai **naudojami tik ligonio kraujo ir kitų kūno skysčių, sekretų, ekskretų dezinfekcijai.** Galima naudoti chloro preparatų (chlorkalkių, kalcio hipochloritų) miltelius, užpilant jais skystas išmatas, vėmalus, šlapimą ir kitus sekretus, ekskretus.
- Ligonio slaugos daiktai, kieti žaislai plaunami karštame 1 % muilo-sodos tirpale, po to skalaujami karštu vandeniu.

Parengta pagal ULAC informaciją